

RÖRELSEANALYS med fokus på GÅNG - vilka metoder har vi?

Gunilla Elmgren Frykberg
Leg. sjukgymnast
Med. dr., Uppsala universitet
Post doc., Umeå och Uppsala universitet

ORA – dag
22 maj 2014 i Växjö

3D gång

- komplex
- bipedal gång baseras på en quadrupedal koordinering av armar och ben
(Dietz & Michel, 2009)
- neuronal koppling mellan den lumbala och cervikala delen av ryggmärgen
(Dietz, 2011)

Armpendling vid gång

- att hålla armarna stilla när man går kräver 12% mer metabolisk energi
(Collins et al, 2009)
- armarna spelar en viktig roll vid återhämtningen efter en störning
(Bruijn et al, 2010)
- armpendling = möjlighet att facilitera benpendling, vilket uppmärksammas alltmer vid träning
(Meyns et al, 2013)

Vilka metoder har vi för datainsamling?

- Helkroppsperspektiv
- Rörelser i 3 dimensioner
- KLINIK
Observationsbaserade metoder
- FORSKNING
Laboriebaserade metoder
- Bärbara rörelseanalyssystem
- Mobila "tryckmätningssystem"

Gånghastighet

- för att kvantifiera en aspekt av gång
- påverkar övriga gångparametrar; inkl. armpendling
- normal gånghastighet: 1.39m/s (män); 1.32m/s (kvinnor)
- Obs! "The 6th vital sign of function"
  - >0.8m/s för att klara sig obehindrat i samhället
  - <0.6m/s = ökat hjälpberoende

METODER I KLINIK

- Rivermead Mobility Index (RMI)
  - ja/nej; 15 frågor; ffa egenskattning
(Collen et al, 1991)
- Functional Ambulation Classification (FAC)
  - kategorier; grad av självständighet
(Holden et al, 1984; 1994)
- Dynamic Gait Index (DGI)
  - observation; 0-3 (max 24); varierande uppgifter bl.a. gå över hinder, titta upp
(Shumway-Cook et al, 1997)

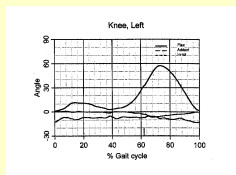

Laboriebaserad gånganalys

Gångparametrar, t.ex. gånghastighet, steglängd, stegbredd, antal steg/min

Rörelsedata
över tid

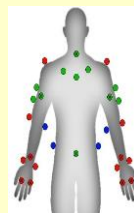
Kraftdata
över tid

ARMPENDLING under GÅNG METOD - studie

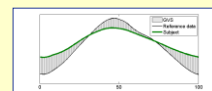
Data-insamling

42 kontroller – självvald hastighet
28 i subgrupp – långsam hastighet

Data-
bearbetning

APS₄ o APS₆

Frykberg et al, 2014

ARMPENDLING under GÅNG KLINISK STUDIE

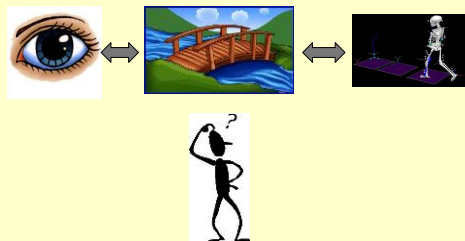
- 25 personer som haft stroke och 25 matchade kontroller
- APS₄ och APS₆ studerades

RESULTAT

- * signifikant olika APS-värden mellan paretisk och "icke-paretisk" arm
- * signifikant olika APS-värden mellan paretisk och icke-dominant arm (kontroller)
- * måttligt samband mellan APS₆ och det kliniska måttet Fugl Meyer Assessment

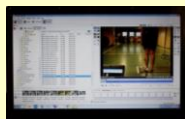
Johansson et al, submitted

Hur kan vi i klinik få 3D info om gångfunktion?

Videofilmning

DartFish = datoriserat rörelseanalysprogram

Kinovea
= fri nerladdningsbar mjukvara till hjälp för rörelseanalys

Bärbara rörelseanalyssystem AnyMo - "Any Movement can be registered"

Bärbara sensorer:
– accelerometrar,
gyroskop,
magnetometrar

- upp till 15 sensorer

- insamlingsfrekvens ber. på antal sensorer

AnyMo, forts.

Exempel på utfallsmått

- rörlighet kring olika leder
- maximala rörelseomfång
- segmenthastighet

Bärbara rörelseanalyssystem

Xsens 3D motion tracking

- * 17 sensorer; full body
  - * 30 Hz
- www.xsens.com

APDM movement monitoring solutions

(Ambulatory Parkinson's Disease Monitoring)

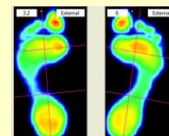
- * 7 sensorer
  - * 128 Hz
- www.apdm.com

Mobila "tryckmätningssystem"

Information om

- * gångparametrar
- * 2D statisk och dynamisk info om tryckcentrums position och dess förflyttning vid t.ex. gånginitiering och gång

GaitScan, RSscan

Tryckkänslig matta av olika längd, t.ex. 1m, 2m för registrering av tyngdfördelningen under foten vid stillastående, gånginitiering, gång framåt/bakåt; i trappa etc.

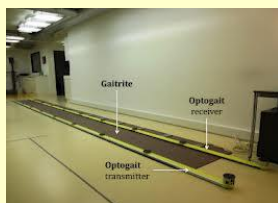
- användarvänlig mjukvara för gång, övrig mjukvara behöver utvecklas....

GAITRite

GAITRite utvecklat för temporospatial gånganalys

- för användning inom geriatrik, neurologi, ortopedi och ortopedteknik
- användarvänlig mjukvara

www.gaitrite.com

SUMMERING:

Vilka metoder har vi för gånganalys i klinik?

Observationsbaserade metoder

? Bärbara rörelseanalyssystem ?

Laboratoriebaserade metoder

För evidensbaserad fysioterapeutiska interventioner....